

DANMARKS DOMSTOLE

ÅRSRAPPORT 2019

Indholdsfortegnelse

1. Påtegning.....	3
2. Beretning	4
2.1. Præsentation af Danmarks Domstole	4
2.2. Ledelsesberetning	5
2.2.1. Årets faglige resultater	5
2.2.2. Årets økonomiske resultat	6
2.3. Kerneopgaver og ressourcer	8
2.4. Målrapportering.....	9
2.4.1. Indsatser i handlingsplanen for Danmarks Domstole	9
2.4.2. Mål for sagsbehandlingstiderne	10
2.4.2.1. Byretterne.....	10
2.4.2.2. Uddybende bemærkninger om målopfyldelsen ved byretterne	12
2.4.2.3. Landsretterne.....	14
2.4.3. Procesbevillingsnævnet	15
2.5. Forventninger til det kommende år	16
3. Regnskab	18
3.1. Anvendt regnskabspraksis	18
3.2. Resultatopgørelse mv.....	18
3.3. Balance	20
3.4. Egenkapitalforklaring	21
3.5. Likviditet og låneramme	21
3.6. Opfølgning på lønsumsloft	22
3.7. Bevillingsregnskab	22
4. Bilag	25
4.1. Anvendt regnskabspraksis	25
4.2. Noter til resultatopgørelsen og balance.....	26
4.3. Indtægtsdækket virksomhed.....	28
4.4. Gebyrfinansieret virksomhed	28
4.5. Tilskudsfinansierede aktiviteter	28
4.6. Forelagte investeringer	28
4.7. It-omkostninger	28

1. Påtegning

Fremlæggelse

Danmarks Domstoles årsrapport 2019 (Retterne, tinglysningen, Domstolsstyrelsen og Procesbevillingsnævnet) er fremlagt i henhold til § 39, stk. 4, i bekendtgørelse nr. 70 af 27. januar 2011 om statens regnskabsvæsen mv.

Årsrapporten omfatter de hovedkonti på finansloven, som Domstolsstyrelsen, CVR nr. 21-65-95-09, er ansvarlig for: §§ 11.41.01. (Domstolsstyrelsen), 11.41.02. (Retterne), 11.41.04. (Procesbevillingsnævnet) og 11.41.05. (Tinglysningen), herunder de regnskabsmæssige forklaringer, som skal tilgå Rigsrevisionen i forbindelse med bevillingskontrollen for finansåret 2019.

Påtegning

Det tilkendes gives hermed:

1. at årsrapporten er rigtig, dvs. at årsrapporten ikke indeholder væsentlige fejlinformationer eller udeladelser, herunder at måloppstillingen og målrapporteringen i årsrapporten er fyldestgørende,
2. at de dispositioner, som er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis, og
3. at der er etableret forretningsgange, der sikrer en økonomisk hensigtsmæssig forvaltning af de midler og ved driften af de institutioner, der er omfattet af årsrapporten.

København, den 16. marts 2020

København den 16. marts 2020

Kristian Hertz

Direktør

Hanne Schmidt

Bestyrelsesformand

2. Beretning

2.1. Præsentation af Danmarks Domstole

Domstolene, der er en del af organisationen Danmarks Domstole, udøver dømmende myndighed og løser i den forbindelse opgaver med skifteret, fogedret, tinglysning og administration.

De almindelige domstole er Højesteret, de to landsretter, Sø- og Handelsretten, 24 byretter og Tinglysningsretten. Til domstolenes organisation hører også Retten på Færøerne, Grønlands Domstole og Den Særlige Klageret.

Til Danmarks Domstole hører endvidere Domstolsstyrelsen, Procesbevillingsnævnet og Dommerudnævnelserådet.

Danmarks Domstole hører ressortmæssigt til i Justitsministeriets regi, men adskiller sig som følge af domstolenes uafhængighed væsentligt fra de øvrige institutioner på Justitsministeriets område.

Domstolsstyrelsen er en selvstændig statsinstitution, som ledes af en bestyrelse og en direktør. Styrelsen har til opgave at varetage domstolenes bevillingsmæssige og administrative forhold, herunder blandt andet bidrag til finansloven, økonomistyring, personaleadministration, bygningsadministration og indkøb samt udvikling og drift af it ved retterne.

Procesbevillingsnævnet, der bevillingsmæssigt og administrativt hører under Domstolsstyrelsen, behandler ansøgninger om 2. og 3. instansbevillinger i civile sager og straffesager. Fra 2007 blev opgaverne udvidet med et nyt nævn, som behandler ansøgninger om fri proces. Nævnet er ikke en del af domstolssystemet, og nævnet er heller ikke en del af den offentlige forvaltning. Nævnet udgiver en årsberetning, der nærmere redegør for nævnets virksomhed.

Danmarks Domstole har fire overordnede mål med tilhørende strategiske temaer i strategien for 2019-2022, som realiseres ved at gennemføre projekter, som understøtter et eller flere af de overordnede mål.

Nedenfor er de fire overordnede mål samt væsentlige fokusområder for disse vist sammen med visionen og værdierne for domstolene.

VISION FOR DANMARKS DOMSTOLE

Domstolene arbejder tidssvarende og professionelt for ret og retfærdighed ved at træffe rigtige afgørelser i rette tid – afgørelser, som er velbegrundede og til at forstå. På den måde gør vi os fortjent til befolkningens tillid og respekt.

VÆRDIER FOR DANMARKS DOMSTOLE

Ansvarlighed: Domstolene skal træffe rigtige, velbegrundede og forståelige afgørelser i rette tid. Vi skal derfor have de nødvendige faglige og menneskelige kompetencer til at løse opgaverne med højst mulig kvalitet og effektivitet.

Respektfuld behandling: Vi behandler alle ordentligt og med respekt. Vi viser forståelse for den enkeltes situation og baggrund, og vi har respekt for forskellighed. Vi udtrykker os forståeligt både i skrift og tale.

Troværdighed: Ved domstolene arbejder vi efter loven og er troværdige. Vi lader os ikke påvirke af uvedkommende hensyn. Vi er upartiske og neutrale, og vi er bevidste om, at vi til hver en tid også skal fremstå sådan.

Åbenhed og lydhørhed: Domstolene skal være åbne og tilgængelige for alle. Vi samarbejder med hinanden og med vores brugere med respekt for de rammer, der gælder for domstolene. Vi arbejder for, at domstolene som organisation og arbejdsplads udvikler sig tidssvarende.

OVERORDNEDE MÅL FOR DANMARKS DOMSTOLE	
1. Brugerfokus	Domstolene vil understøtte realiseringen af målet ved bl.a. at kommunikere tidssvarende og ved at arbejde med domstolenes kultur, så det naturlige afsæt i domstolenes arbejde med de daglige opgaver og med forandringer i højere grad bliver, hvordan brugernes og samfundets ønsker, forventninger og behov kan tilgodeses.
2. Korte sagsbehandlingstider	Domstolene vil understøtte realiseringen af målet ved bl.a. fortsat at have fokus på at optimere og udvikle sagsgange, herunder gennem et fortsat samarbejde i straffesagskæden og ved en yderligere digitalisering af sagsbehandlingen.
3. Ensartethed	Domstolene vil understøtte realiseringen af målet ved bl.a. i højere grad at dele viden på tværs af retterne, igangsætte initiativer, som understøtter bedste praksis, øge brugen af fælles it-systemer og skabe flere fælles løsninger på tværs af retterne.
4. Kvalitet og effektivitet	Domstolene vil understøtte realiseringen af målet ved bl.a. at tiltrække, fastholde og udvikle de rette kompetencer blandt ledere og medarbejdere og have en stabil og fremtidssikret drift, herunder it-understøttelse. Samtidig skal Danmarks Domstole have en klar og effektiv governancestruktur for drift og udvikling og udvikle fælles løsninger, hvor det giver mening og kan skabe en effektiv opgaveløsning.

På domstolenes hjemmeside www.domstol.dk findes flere oplysninger om Danmark Domstoles strategi for 2019-2022.

2.2. Ledelsesberetning

2.2.1. Årets faglige resultater

Mål for sagsbehandlingstiderne

Status for de opstillede mål for byretternes sagsbehandlingstider viser, at byretterne i 2019 opfyldte 17 af 19 mål og delvist opfyldte to mål. I 2018 blev seks ud af 13 mål helt eller delvist opfyldt, men målene er revideret med virkning fra 1. januar 2019, så det er ikke muligt at foretage en direkte sammenligning. Målopfyldelsen og de reviderede mål skal ses i lyset af, at der i 2018 og 2019 har været en markant stigning i antallet af modtagne straffesager ved byretterne, der har medført et øget antal verserende sager med en stigning i den gennemsnitlige sagsbehandlingstid til følge. Der er i 2019 gennemført analyser, der viser, at kompleksiteten af straffesagerne er øget. Byretterne har øget aktiviteten i 2019 med knap fem pct. og fastholdt produktivitetsstigningen fra 2018.

Landsretterne har i 2019 opfyldt 12 af 18 mål for sagsbehandlingstiderne, idet landsretternes mål også er revideret i 2019. Det er ambitionen at nedbringe de gennemsnitlige sagsbehandlingstider ved landsretterne, men et øget antal ekstra retsdage i bl.a. de store banksager i kølvandet på finanskrisen har vanskeliggjort dette.

Systemunderstøttelse – indsatser i handlingsplanen for 2019

Stabil og fremtidssikret systemunderstøttelse er et vigtigt tema i strategien for Danmarks Domstole, idet der er en række it-mæssige udfordringer, der skal løses for at sikre en fortsat stabil og fremtidssikret it-drift. Der har i 2019 været et stort fokus på stabilisering af Civilsystemet, foranalyse vedrørende nyt straffe- og skiftesystem samt levetidsforlængelse af DSI-systemerne. Der er således blevet gennemført en it-analyse, som dels har været afsættet for at fastlægge en løsning for levetidsforlængelsen af DSI-systemerne, dels har udgjort en vigtig del af grundlaget for forberedelsen af udviklingen af et nyt straffe- og skiftesystem, hvis tilvejebringelse fortsat er under afklaring med Justitsministeriet og Finansministeriet. Herudover er der blevet gennemført en række indsatser i taskforcen vedrørende Civilsystemet, herunder fortsat stabilisering og performanceforbedring, overgang til ny driftsleverandør

og analyse vedrørende forventninger til systemets fremtidige performance. Disse indsatser vil medvirke til den fortsatte fokus på stabil drift og tilfredsstillende performance i 2020. Endelig er der udarbejdet ny digitaliseringsstrategi i 2019.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.4.1. om indsatser i handlingsplanen for Danmarks Domstole nedenfor.

Øvrige projekter i handlingsplanen for 2019

Arbejdet med at forberede overgangen til ændrede regler om behandlingen af de familieretlige sager har været fortsat i begyndelsen af 2019. Den 1. april 2019 trådte de nye regler i kraft, og der har været en tilfredsstillende implementering af disse. Som led i overgangen modtog domstolene ca. 1.300 uafsluttede sager fra Ankestyrelsen, der stort set alle er blevet behandlet af byretterne i årets løb. Som led i implementeringen af de nye regler er der bl.a. etableret fora, hvor Domstolsstyrelsen og Familieretshuset løbende drøfter erfaringerne og samarbejdet vedrørende de familieretlige sager.

Endvidere blev Ungdomskriminalitetsnævnet etableret pr. 1. januar 2019, og der er som led heri gennemført en række indsatser ved retterne og styrelsen. Samtidig har domstolene bidraget til de koncernfælles projekter om optimeringen af straffesagskæden, ligesom der er udviklet en ny hjemmeside, som forventes at blive idriftsat i 1. halvår 2020. Herudover har en række ledere ved domstolene fået udviklet de ledelsesmæssige kompetencer som led i det igangværende ledelsesudviklingsprojekt.

Andet

Der blev i 2011 anlagt et gruppesøgsmål om den digitale tinglysning mod Domstolsstyrelsen, hvor der blev rejst krav om erstatning som følge af de forlængede sagsbehandlingstider, der var i Tinglysningssretten i forbindelse med digitaliseringen af tinglysningen i 2009. Østre Landsret afsagde dom i gruppesøgsmålet i maj 2019, hvor Domstolsstyrelsen blev frifundet. Dommen blev efterfølgende anket til Højesteret og er berammet til hovedforhandling i april 2020. Der er derudover anlagt 10 individuelle sager af erhvervsdrivende i løbet af 2013 og 2014, hvoraf den ene sag er forliget. Erhvervsagerne behandles af Østre Landsret i 1. instans og er udsat på Højesterets dom i gruppesøgsmålet.

Samlet set vurderes det, at Danmarks Domstole har opnået tilfredsstillende faglige resultater i 2019.

2.2.2. Årets økonomiske resultat

Årets økonomiske resultat for Danmarks Domstole fremgår af tabel 2.1. nedenfor. Resultatet blev et underskud på 23,4 mio. kr. og kan primært henføres til hovedkonto 11.41.02. Retterne. Underskuddet finansieres ved brug af opsparede midler. Domstolsstyrelsen vurderer resultatet som tilfredsstillende i lyset af de opgaver, som er blevet løst i henhold til opstillede mål i handlingsplaner samt i lyset af de it-udfordringer, som domstolene står over, jf. afsnit 2.2.1 ovenfor.

De ordinære driftsindtægter inkl. indtægtsførte bevillinger beløber sig til 1.956 mio. kr. Lønningerne udgør 1.296,9 mio. kr., hvilket er en stigning på 63,4 mio. kr. fra 2018 til 2019 svarende til fem pct. Stigningen skyldes de almindelige overenskomstmæssige lønstigninger samt en stigning i årsværksforbruget på ca. 63 årsværk. I 2019 var 2.249 årsværk beskæftiget ved Danmarks Domstole. Stigningen i årsværksforbruget skal ses i lyset af tilførelsen af nye opgaver, bl.a. i forbindelse med de ændrede regler om behandling af de familieretlige sager samt etablering af ungdomskriminalitetsnævn.

Afskrivningerne er på 44,8 mio. kr. og er faldet med ca. 5 mio. kr. sammenlignet med 2018, bl.a. som følge af, at afskrivningerne til udskiftning af pc-udstyr er tilendebragt.

Øvrige omkostninger er på niveau med 2018 og udgør 640,1 mio. kr. i 2019, hvoraf udgifter til husleje, ejendomsskatter, energi og andre ejendomsrelaterede udgifter udgør ca. 370 mio. kr.

Tabel 2.1. Økonomiske hoved- og nøgletal for Danmarks Domstole

Mio. kr.	2018	2019	B 2020
Resultatopgørelse			
Ordinære driftsindtægter	-1.899,6	-1.956,0	-1.996,7
- Heraf indtægtsført bevilling	-1.899,1	-1.955,5	-1.996,2
- Heraf øvrige indtægter	-0,5	-0,5	-0,5
Ordinære driftsomkostninger	1.922,8	1.981,8	2.012,6
- Heraf løn	1.233,5	1.296,9	1.335,3
- Heraf afskrivninger	50,1	44,8	35,2
- Heraf øvrige omkostninger	639,3	640,1	642,1
Resultat af ordinær drift	23,3	25,9	15,9
Resultat før finansielle poster	14,6	16,7	6,9
Årets resultat	21,9	23,4	14,8
Balance			
Balance total	973,2	959,9	
Anlægsaktiver	174,4	182,1	
Omsætningsaktiver	798,6	777,8	
Egenkapital	-126,3	-103,0	-88,2
Hensættelser	-29,3	-29,1	
Langfristet gæld	-151,4	-132,6	
Kortfristet gæld	-666,1	-695,2	
Låneramme	235,5	211,5	215,5
Træk på låneramme	145,2	152,8	186,7
Finansielle nøgletal			
Udnyttelsesgrad af lånerammen	62%	72%	87%
Negativ udsvingsrate	3,3	2,5	2,0
Overskudsgrad	-1,2%	-1,2%	-0,07%
Bevillingsandel	100%	100%	100%
Personaleoplysninger			
Antal årsværk	2.186,0	2.248,6	
Årsværkspris (1.000 kr.)	563,6	576,1	
Lønomkostningsandel	0,6	0,7	
Lønsumsloft	1.396,7	1.460,7	
Lønforbrug	1.232,0	1.295,5	1.335,3

De samlede anlægsaktiver udgør 182,1 mio. kr. og er dermed steget med 7,6 mio. kr. Stigningen skyldes bl.a. investeringer i Civilsystemet samt udskiftning af netværk. Udnyttelsesgraden af lånerammen er på 72 pct., hvilket er en stigning i forhold til 2018. Stigningen skyldes et fald i lånerammen fra tidligere 235,5 mio. kr. til 211,5 mio. kr.

Domstolenes omsætningsaktiver udgøres hovedsageligt af likvide beholdninger, herunder indbetalte afgifter, der overføres til § 38.

Egenkapitalen er faldet fra 126,3 mio. kr. i 2018 til 103 mio. kr. i 2019 som følge af årets resultat på - 23,4 mio. kr. Faldet i den negative udsvingsrate skyldes således, at det overførte overskud er faldet i forhold til startkapitalen, som udgør 29,2 mio. kr.

Overskudsgraden er på -1,2 pct. og afspejler årets resultat i forhold til de ordinære driftsindtægter.

Virksomhedens drift, anlæg og administrerede ordninger

Årsrapporten aflægges for følgende hovedkonti:

- § 11.41.01. Domstolsstyrelsen (*driftsbev.*)
- § 11.41.02. Retterne (*driftsbev.*)
- § 11.41.04. Procesbevillingsnævnet (*driftsbev.*)
- § 11.41.05. Tinglysning (*driftsbev.*)
- § 11.42.01. Sagsgodtgørelse m.v. (*anden bev.*)
- § 11.42.02. Fri proces og advokathjælp (*lovbunden bev.*)
- § 11.42.03. Erstatninger (*anden bev.*)
- § 11.43.01. Retsafgifter (*anden bev.*)

Bevilling og regnskab for ovenstående hovedkonti fremgår af tabel 2.2. Nærmere beskrivelse af årets resultat for de fire driftsbevillinger fremgår af afsnit 2.2.2., mens regnskabsmæssige forklaringer for de lovbundne konti og administrerede ordninger er beskrevet i afsnit 3.7. De administrerede ordninger omfatter udgifter til sagsgodtgørelse, herunder til domsmænd og vidner mv., fri proces og advokathjælp mv. samt erstatninger. Indtægterne dækker over retsafgifter.

Tabel 2.2. Danmarks Domstoles økonomiske samlede aktivitet i 2019

	Mio. kr.	Bevilling	Regnskab
Driftsbevillinger	Udgifter	1.962,8	1.990,7
	Indtægter	7,3	11,8
Administrerede ordninger	Udgifter	586,9	653,4
	Indtægter	427,0	454,6

Note: Domstolene administrerer herudover en del af de samlede tinglysningsafgifter samt afgifter af dødsboer og gaver, som regnskabsføres på konti tilhørende Skatteministeriet. Oplysninger om domstolenes andel af indtægter og udgifter vedrørende disse afgifter fremgår ikke længere af Danmarks Domstoles årsrapport. Fra 2018 indgår disse i Skatteministeriets årsrapport.

Ansatte ved Danmarks Domstole er fordelt som i tabel 2.3.

Tabel 2.3. Samlet årsværksforbrug ved Danmarks Domstole

	2017	2018	2019
Jurister	735	734	755
Kontor	1.113	1.113	1.135
Elever	89	80	85
Beskæftigelsesordning	52	53	52
Øvrige	190	207	222
I alt	2.179	2.186	2.249

2.3. Kerneopgaver og ressourcer

I tabel 2.4 er Danmarks Domstoles bevillinger, indtægter og omkostninger fordelt på de opgaver, som fremgår af finanslovens tabel om specifikation af udgifter pr. opgave. Nedenstående tabel indeholder således de samlede opgaver for de 4 driftskonti på retsvæsenets område.

Opgaverne 1-5 vedrører hovedkonto 11.41.02. Retterne, mens opgave 6 vedrører hovedkonto 11.41.05. Tinglysning. Disse to hovedkonti udgør tilsammen ca. 98 pct. af de samlede omkostninger

ved Danmarks Domstole. Opgaverne 7 og 8 vedrører henholdsvis hovedkonto 11.41.01. Domstolsstyrelsen og 11.41.04. Procesbevillingsnævnet.

Tabel 2.4. Opdeling af opgaver ved Danmarks Domstole

Mio. kr.	Indtægtsført bevilling	Øvrige indtægter	Omkostninger	Andel af årets overskud
0. Generel ledelse og administration samt hjælpefunktioner	-553,0	-3,4	563,0	6,6
1. Civile sager	-462,2		447,4	-14,8
2. Straffesager	-508,4		537,2	28,8
3. Fogedsager	-172,3	-4,2	185,7	9,2
4. Skiftesager	-143,6	-4,2	158,6	10,8
5. Notarialforretninger	-10,5		12,3	1,8
6. Tinglysning	-60,6		48,5	-12,1
7. Understøttelse af domstolenes sagsbehandling	-28,3		21,3	-7,0
8. Procesbevilling	-16,6		16,7	0,1
I alt	-1.955,5	-11,8	1.990,7	23,4

Den anførte fordeling af den indtægtsførte bevilling tager udgangspunkt i den fordeling, som fremgår af finansloven for 2019. Udgifterne til *generel ledelse og administration samt hjælpefunktioner* er samlet for alle fire hovedkonti og er opgjort i henhold til den fællesstatslige definition af generelle fællesomkostninger. Andel af årets resultat afspejler primært udviklingen i byretternes tidsregistrering på sagsområderne. Det ses således, at omkostningerne til straffesager var større end budgetteret, mens udgifterne til civile sager og til tinglysningen var mindre end budgetteret.

Den indtægtsførte bevilling er ikke regnskabsmæssigt fordelt på de opstillede opgaver, hvorfor der er foretaget en manuel fordeling. Den overordnede økonomistyring er tilrettelagt således, at den enkelte ret modtager en samlet bevilling for året, som ikke opdeles i delbevillinger på de enkelte sagsområder, da de enkelte retter fordeler ressourcerne mellem de enkelte sagsområder bl.a. ud fra antallet af modtagne sager, der kan variere fra år til år.

Understøttelse af domstolenes sagsbehandling vedrører Domstolsstyrelsens opgaver, herunder udviklingsopgaver, som understøtter retternes sagsbehandling, bl.a. it-understøttelse af domstolenes sagsbehandlingssystemer og domstolsspecifik uddannelse mv.

Procesbevilling vedrører Procesbevillingsnævnets arbejde med at meddele 2. og 3. instansbevillinger i civile sager og straffesager. Endvidere behandles klager over civilstyrelsens afgørelser om fri proces.

2.4. Målrapportering

2.4.1. Indsatser i handlingsplanen for Danmarks Domstole

Som følge af domstolsområdet særlige karakter har Domstolsstyrelsen ikke en traditionel resultatkontrakt. Der udarbejdes i stedet en årlig handlingsplan for Danmarks Domstole med projekter, som skal udmønte de strategiske temaer og dermed bidrage til at realisere de fire overordnede mål for perioden 2019-2022, og som Domstolsstyrelsen er ansvarlig for at realisere¹. Retterne bidrager til dette arbejde. Domstolsstyrelsens bestyrelse fastlægger handlingsplanen for Danmarks Domstole.

¹ Handlingsplanen kan ses på www.domstol.dk under "Om os/publikationer".

Handlingsplanen for 2019 indeholdt 13 projekter, som der løbende er blevet fulgt op på, ligesom Domstolsstyrelsens bestyrelse også løbende orienteres om status for projekter og større indsatser. De enkelte retter udarbejder også handlingsplaner, som der følges op på i embedsregnskaberne for de overordnede retter og årsnøgletallene for byretterne.

Tabel 2.5 nedenfor viser projekterne i Danmarks Domstoles handlingsplan for 2019.

Tabel 2.5. Oversigt over projekter i Danmarks Domstoles handlingsplan for 2019

PROJEKTER		PROJEKTPERIODE
1.	Civilprogram - fortsættelse af taskforcen	2018-2019
2.	Udskiftning af straffe- og skiftesystem	2018-
3.	Yderligere digitalisering af fogedsager	2018-2021
4.	Sags- og dokumenthåndteringssystem	2018-2019
5.	Domsdatabasen	2015-2021
6.	Næste generation af Digital Post	2018-2020
7.	Indhegning af DSI	2018-2022
8.	Optimering af straffesagskæden	2018-2020
9.	Ungdomskriminalitetsnævn	2018-2019
10.	Familieretten	2018-2019
11.	Ledelsesudvikling	2017-2020
12.	Domstol.dk	2018-2019
13.	Administrative samarbejder	2019-

Det er Domstolsstyrelsens vurdering, at der samlet set har været en tilfredsstillende fremdrift i realiseringen af projektporteføljen i 2019. Der har været ydet en stor indsats vedrørende it-projekterne (pkt. 1-6) i 2019, der bl.a. har medført, at der sket en fortsat stabilisering af Civilsystemet og gennemført en performancetest, ligesom der er fundet en løsning til indhegning af DSI-systemerne og sikret finansiering til denne. Der er endvidere gennemført en analyse vedrørende et nyt straffe- og skiftesystem og sikret finansiering til en yderligere kvalificering heraf i 2020. Det nye sags- og dokumenthåndteringssystem vil efter planen blive udrullet i 2020, idet der i 2019 er arbejdet med behovsafdækning og kravspecifikation. Det forventes, at domsdatabasen kommer i pilotforsøg i 2020, og at idriftsættelse kan ske i 1. halvår 2021.

Projekterne om etablering af ungdomskriminalitetsnævnet samt familieretten er afsluttet i 2019, og ledelsesudviklingsprojektet forventes ligeledes planmæssigt afsluttet i 2020. Projekt domstol.dk (ny hjemmeside) er forsinket og forventes afsluttet i 2020. Endvidere er projektet om administrative samarbejder blevet igangsat. Domstolsstyrelsen har i 2019 medvirket til den fortsatte udvikling af straffesagskæden ved deltagelse i en række projekter, der løbende monitoreres af Justitsministeriets koncernledelse, hvor Domstolsstyrelsen deltager som observatør.

2.4.2. Mål for sagsbehandlingstiderne

2.4.2.1. Byretterne

På grund af domstolsområdets særlige karakter udarbejdes der ikke resultatkontrakter. Der opstilles i stedet mål for sagsbehandlingstiderne ved byretterne og landsretterne, der tiltrædes af Domstolsstyrelsens bestyrelse. Der er i 2019 fastsat mål for perioden 2019-2022 som en udmøntning af det overordnede mål om korte sagsbehandlingstider i strategien for Danmarks Domstole. Der har været fokus på at fastsætte ambitiøse og realistiske mål. Politisk er der fastsat mål for sagsbehandlingstiden i de særligt prioriterede voldssager, voldtægtssager og våbensager (VVV-sager) samt fast track-sager om ungdomskriminalitet, idet målet for den maksimale sagsbehandlingstid er fastlagt til 37 dage.

Byretterne behandler mere end 95 pct. af alle sager ved Danmarks Domstole, og målopfyldelsen for sagsbehandlingstiderne fremgår af tabel 2.6 nedenfor.

I 2019 opfyldte byretterne 17 mål og to mål var delvist opfyldt (mindre end fem procentpoint op til målet). I 2018 var der tre opfyldte mål, tre delvist opfyldte mål og syv ikke opfyldte mål. En direkte sammenligning er dog ikke mulig som følge af, at målene for 2019 er fastsat anderledes end i 2018.

Der er i 2019 sket en forbedring i målopfyldelsen for voldtægtssagerne og våbensagerne på henholdsvis 13 procentpoint og ni procentpoint. Målopfyldelsen for voldssagerne har været nogenlunde uændret sammenlignet med 2018. Målopfyldelsen skal ses på baggrund af en markant stigning i antallet af VVV-sager fra 2018 til 2019, idet der i 2019 blev afsluttet op mod 4.800 særligt prioriterede sager, og samlet set vurderes målopfyldelsen derfor tilfredsstillende. Der var i 2019 en målopfyldelse på 73 pct. i fast track-sagerne om ungdomskriminalitet.

Som en del af de nye mål for sagsbehandlingstiderne for 2019-2022 er der i øvrigt fastsat et mål om, at *målopfyldelsesgraden* (andelen af VVV-sager som afgøres inden for 37 dage) som minimum skal være på 57 pct. i 2019. Dette mål, der skal understøtte og sikre vedvarende fokus på de politisk fastsatte mål, er opfyldt. Derudover er der fastsat et mål om, at rettens forhold kun i højst 20 pct. af de VVV-sager, der overskrider 37-dages fristen, må være hovedårsag til fristoverskridelsen. For den andel af VVV-sagerne, som ikke kunne afgøres inden for 37-dages fristen i 2019, var retten hovedårsag til fristoverskridelse i ca. 15 pct. af sagerne, hvilket er et fald på ca. tre procentpoint sammenlignet med 2018.

Målet om en sagsbehandlingstid på 37 dage i disse særligt prioriterede sager vil næppe kunne opfyldes fuldt ud. Der vil – bl.a. grundet sygdom/lovligt forfald, manglende forkyndelse samt udeblivelser mv. – altid være en del omberammede og udsatte sager med forsinkelse til følge, selv om der sker en optimal arbejdstilrettelæggelse ved retterne. Endvidere sætter hensynet til retssikkerheden og overholdelsen af retsplejelovens regler en naturlig grænse for, hvor langt retten kan gå i bestræbelserne på at sikre korte sagsbehandlingstider.

Den aktuelle status for målopfyldelse i VVV-sagerne drøftes løbende med Justitsministeriet og de øvrige aktører i straffesagskæden. For en nærmere oplysninger om målopfyldelsen henvises til statistikkerne på domstol.dk.

Der udarbejdes hvert år *årsnøgletal for de enkelte byretter*, ligesom de overordnede retter hver især udarbejder et såkaldt *embedsregnskab*. Årsnøgletallene og embedsregnskaberne belyser navnlig rettens sagsbehandlingstider (målopfyldelse og gennemsnitlig sagsbehandlingstid), aktivitetsudvikling, samlede produktivitet og produktiviteten på de enkelte sagsområder. Årsnøgletallene kan ses på domstol.dk og de enkelte byretters hjemmeside. Embedsregnskaberne kan ses på de overordnede retters hjemmesider.

Tabel 2.6. Oversigt over opfyldelse af mål for sagsbehandlingstider for byretterne i 2019

SAGSTYPE	MÅL	RESULTAT	STATUS	AFVIGELSE
STRAFFESAGER				
1. Nævninge- og domsmandssager	80 pct. af sagerne afgøres i gnst. inden for 90 dage	90	Opfyldt	0
2. Tilståelsessager	80 pct. af sagerne afgøres i gnst. inden for 45 dage	45	Opfyldt	0
3. Sager uden domsmænd - bødesager	80 pct. af sagerne afgøres i gnst. inden for 10 dage	4	Opfyldt	6
3. Sager uden domsmænd - øvrige	80 pct. af sagerne afgøres i gnst. inden for 95 dage	95	Opfyldt	0
5. Volds-, voldtægts- og våbensager (VVV-sager)	57 pct. af sagerne afgøres inden for 37 dage	58%	Opfyldt	1%
6. Rettens andel af fristoverskridelser i VVV-sager	Rettens andel overstiger ikke 20 pct.	15%	Opfyldt	5%

SAGSTYPE	MÅL	RESULTAT	STATUS	AFVIGELSE
CIVILE SAGER				
7. Alle alm. sager, boligretssager og småsager	80 pct. af sagerne afgøres i gnst. inden for 4 mdr.	2,9	Opfyldt	1,1
8. Hfh. alm. sager og boligretssager	80 pct. af sagerne afgøres i gnst. inden for 15 mdr.	12,7	Opfyldt	2,3
9. Hfh. småsager	80 pct. af sagerne afgøres i gnst. inden for 8 mdr.	7,2	Opfyldt	0,8
10. Familieret - §6- og 7-sager (uden afgørelse)	80 pct. af sagerne afgøres i gnst. inden for 120 dage	54	Opfyldt	66
11. Familieret - prøvelsessager efter forenklet proces	80 pct. af sagerne afgøres i gnst. inden for 80 dage	38	Opfyldt	42
12. Tvangsfuldbyrdelse - forældresvarsloven	80 pct. af sagerne afgøres i gnst. inden for 30 dage	14	Opfyldt	16

SAGSTYPE	MÅL	RESULTAT	STATUS	AFVIGELSE
FOGEDSAGER				
13. Almindelige fogedsager og betalingspåkrav	65 pct. af sagerne afgøres inden for 3 mdr.	70%	Opfyldt	5%
14. Særlige fogedsager	70 pct. af sagerne afgøres inden for 2 mdr.	73%	Opfyldt	3%
15. Tvangsauktioner - solgt på eller efter 1. auktion	80 pct. af sagerne afgøres inden for 5 mdr.	79%	Delvist opfyldt	-1%

SAGSTYPE	MÅL	RESULTAT	STATUS	AFVIGELSE
SKIFTESAGER				
16. Dødsboskiftesager - udlevering af bo	80 pct. af sagerne afgøres inden for 2 mdr.	78%	Delvist opfyldt	-2%
17. Tvangsopløsningssager - ekskl. likvidation	75 pct. af sagerne afgøres inden for 3 mdr.	79%	Opfyldt	4%
18. Gældssanering - indledte sager	75 pct. af sagerne afgøres inden for 9 mdr.	79%	Opfyldt	4%
19. Konkurskarantænesager	80 pct. af sagerne afgøres i gnst. inden for 120 dage	117	Opfyldt	3

SAGSTYPE	MÅL OG ANTAL	2019	2018	2017	2016
Særligt prioriterede sager (VVV-sager mv.)					
Særlige voldssager	Andel under 37 dage	56%	57%	40%	43%
	Antal sager	3.629	2.292	799	624
Voldtægtsager	Andel under 37 dage	60%	47%	29%	29%
	Antal sager	250	227	155	129
Særlige våbensager	Andel under 37 dage	63%	54%	48%	47%
	Antal sager	879	492	286	173
Fast track-sager om ungdomskriminalitet	Andel under 37 dage	73%			
	Antal sager	685			

Note: Den 1. juli 2018 blev definition af en VVV-sag ændret som en del af ændringsloven om nedbringelse af sagsbehandlingstiden i straffesager, hvilket har medført, at domstolene har hastebehandlet et større antal særligt prioriterede sager i 2018 og 2019 end tidligere.

2.4.2.2. Uddybende bemærkninger om målopfyldelsen ved byretterne

Samlet set er målopfyldelsen vedrørende sagsbehandlingstiderne ved byretterne tilfredsstillende i 2019. Det hører med til det samlede billede, at der med virkning fra 1. april 2019 blev implementeret en større ændring af reglerne om behandlingen af de familieretlige sager, ligesom Ungdomskriminalitetsnævnet, hvor dommerne medvirker til behandlingen af sagerne, blev etableret den 1. januar 2019. Som led heri blev byretterne tilført ekstra midler til yderligere jurister og

kontorpersonale. Samtidig med disse betydelige ændringer har der været en aktivitetsforøgelse ved byretterne på ca. fire pct. i 2019, ligesom produktivitetsstigningen fra 2018 har kunne fastholdes.

På *strafferetsområdet* er alle mål opfyldt i 2019, hvilket er tilfredsstillende, idet byretterne også i 2019 modtog et stort antal straffesager sammenlignet med årene før 2018. I 2017 modtog byretterne ca. 185.000 straffesager i alt, mens byretterne modtog ca. 220.000 straffesager i både 2018 og 2019 svarende til en stigning på ca. 35.000 ekstra straffesager eller knap 20 pct. sammenlignet med 2017. Byretterne modtog i både 2018 og 2019 ca. 17.000 domsmandssager. Til sammenligning blev der i perioden 2015-2017 gennemsnitligt modtaget ca. 15.000 domsmandssager om året, hvorfor der er tale om en stigning på ca. 2.000 ekstra domsmandssager om året eller en stigning på ca. 12 pct. I samme periode ses der et nogenlunde tilsvarende fald i antallet af modtagne tilståelsessager, men eftersom en domsmandssag er mere ressourcekrævende end en tilståelsessag, så har udviklingen været med til at sætte ressourcerne under pres.

Domstolsstyrelsen har i 2019 foretaget en foreløbig undersøgelse af udviklingen i den berammede tid til hovedforhandling i domsmandssager. Undersøgelsen viser, at der i 2018 blev berammet ca. 4,3 time pr. domsmandssag. Det tilsvarende tal var i perioden 2013-2015 på 3,9 time pr. sag, hvorfor der er tale om en stigning på ca. ti pct. Siden 2009 er stigningen på ca. 20 pct. Udviklingen i antallet af ekstra retsdage i straffesager har også været stigende siden 2015 og viser således også, at sagskompleksiteten på straffesagsområdet er øget.

Udviklingen har ført til flere verserende straffesager og afledt heraf stigende sagsbehandlingstider på straffesagsområdet, idet den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i en domsmandssag fx er steget til mere end fem mdr. Dette er en stigning på ca. 35 pct. sammenlignet med 2014. Byretternes muligheder for at nedbringe sagsbehandlingstiderne til et mere tilfredsstillende niveau er bl.a. afhængigt af de ressourcer, der stilles til rådighed for domstolene, og skal desuden ses i sammenhæng med aktivitetsudviklingen hos de øvrige aktører i straffesagskæden.

På *civilretsområdet* er alle mål opfyldt i 2019, hvilket er tilfredsstillende, idet byretterne har modtaget ca. 53.000 civile sager i 2019 sammenlignet med ca. 46.000 civile sager i 2018 svarende til en stigning på ca. 7.000 ekstra civile sager eller ca. 16 pct. Størstedelen af denne stigning kan henføres til en stigning i antallet af modtagne småsager i form af et betydeligt antal sager om kompensation ved flyforsinkelser eller -aflysninger samt ca. 1.300 sager, der blev overtaget fra Ankestyrelsen som led i ændringen af reglerne om behandling af de familieretlige sager.

Det forventes også, at byretterne modtager et stort antal civile sager i 2020, idet den fulde effekt vedrørende et øget antal familieretlige sager ved domstolene endnu ikke har vist sig som følge af Familieretshusets opstartsudfordringer. En del af de ressourcer, der ellers skulle have været anvendt til disse sager, vurderes at være blevet anvendt til at behandle det aktuelt store antal straffesager ved byretterne. Disse ressourcer kan ikke længere anvendes til straffesager, når den fulde effekt vedrørende familieretten indtræder.

På *skiftesagsområdet* anses målopfyldelsen for tilfredsstillende, idet tre ud af fire mål er opfyldt, mens et mål er delvist opfyldt. En væsentlig årsag til denne vurdering er, at skifteretterne har afsluttet væsentligt flere tvangsopløsningssager i 2019 end tidligere år. I 2018 afsluttede byretterne ca. 6.200 tvangsopløsningssager, mens de i 2019 afsluttede ca. 8.500 sager svarende til en stigning på ca. 37 pct. fra 2018 til 2019.

Der er fokus på retter med lav målopfyldelse, idet der er ønske om at finde frem til årsagerne til den lave målopfyldelse samt at identificere indsatser ved retten, der kan medvirke til at øge målopfyldelsen. Herudover bistår domstolenes Bedste Praksis konsulenter retterne med at indrette arbejdsgangene hensigtsmæssigt. Domstolsstyrelsen har desuden igangsat en videreudvikling af Fogedsystemet, som skal bidrage til at effektivisere arbejdsgangene, ligesom udviklingen af et nyt sagsbehandlingssystem

vedrørende straffe- og skiftesager på længere sigt forventes at kunne optimere sagsgangene yderligere.

2.4.2.3. Landsretterne

Landsretterne har i en årrække været udfordret af et stort antal verserende ankesager med længere sagsbehandlingstider til følge. Ophobningen opstod i forbindelse med, at byretterne nedbragte en sagspukkel, der var opstået som følge af finanskrisen. Som led i aftalen om domstolenes økonomi for 2015-2018 blev der afsat ekstra midler til at styrke sagsbehandlingen ved landsretterne, og styrkelsen har i vidt omfang været opretholdt i 2019.

Der er også fastsat nye mål for landsretternes sagsbehandlingstider, jf. pkt. 2.4.2.1. ovenfor. Målene er på nogle punkter forskellige for de to landsretter, fordi de afspejler den aktuelle situation og udfordringer ved den enkelte landsret. Efter udgangen af 2019 er status, at 12 mål er helt opfyldt, tre mål er delvist opfyldt og tre mål er ikke opfyldt.

Overordnet set modtog landsretterne ca. 12 pct. flere civile sager og 1 pct. flere straffesager i 2019. Der blev afsluttet nogenlunde det samme antal civile sager som i 2018, medens der blev afsluttet ca. to pct. færre straffesager. Udviklingen på civilsagsområdet er påvirket af, at der i 2019 er modtaget et sagskompleks på ca. 400 civile 1. instanssager. Udviklingen har betydet, at antallet af verserende civile ankesager er steget fra ca. 1.700 sager ved udgangen af 2018 til ca. 2.000 sager ved udgangen af 2019 svarende til en stigning på ca. 300 sager. Antallet af verserende straffeankesager er øget fra ca. 1.550 sager ved udgangen af 2018 til ca. 1.900 sager ved udgangen af 2019 svarende til en stigning på ca. 350 sager. Landsretterne er således fortsat udfordret af et betydeligt antal verserende ankesager. Ved udgangen af 2019 var der således ca. 3.900 verserende ankesager, hvilket er en stigning på lige knap 1.000 ankesager sammenlignet med 2017.

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for civile ankesager med hovedforhandling var i 2018 12,6 måneder, mens den var faldet til ca. 11,0 måneder i 2019. Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for straffeankesager med hovedforhandling var i 2018 ca. 6,3 måneder, mens den var steget til ca. 6,5 måneder i 2019.

Det vurderes, at der er tæt sammenhæng mellem resultaterne i 2019, herunder bestræbelserne på at nedbringe antallet af verserende ankesager, og udviklingen i antallet af ekstra retsdage ved landsretterne. En foreløbig analyse viser, at der i perioden 2016-2019 er berammet væsentligt flere ekstra retsdage om året end i perioden 2012-2015. I den seneste årrække har der således kunne konstateres en markant stigning i antallet af ekstra retsdage, som navnlig kan henføres til hovedforhandlingerne i en række store sager som led i det juridiske efterspil efter finanskrisen og sager om økonomisk kriminalitet mv.

Det hører også med til billedet, at det ind imellem kan være en udfordring for landsretterne, at et antal retsmøder aflyses med kort varsel. Retsmøder aflyses, hvis hovedforhandlingen må omberammes, fx på grund af sygdom eller advokat/forsvarerskift, eller hvis en civil sag hæves som forligt, eller anke af byrettens dom i øvrigt frafaldes. Landsretterne forsøger at imødegå udfordringerne ved at beramme et ekstra antal sager i forventning om, at et vist antal sager falder bort med kort varsel. Endvidere forsøger landsretterne i videst muligt omfang at beramme andre sager, når sager med kort varsel falder bort.

Domstolsstyrelsen har i 2019 sammen med landsretterne arbejdet på at udvikle et nyt ledelsesinformationsværktøj som erstatning for et tidligere værktøj. Dette med henblik på at sikre, at landsretterne har den fornødne indsigt i sagsflow mv. i forbindelse med den løbende planlægning og opfølgning på sagsafviklingen. Udviklingen af værktøjet forventes afsluttet i 1. halvår 2020 og dette skal medvirke til, at landsretterne i samarbejde med styrelsen fortsat kan følge og analysere

udviklingen tæt. Det vurderes – alt andet lige – at være af afgørende betydning for den ønskede reduktion af sagsophobningen, at der sker en normalisering af niveauet for antallet af ekstra retsdage. Samtidig må det formodes, at det øgede antal domsmandssager ved byretterne vil føre til et øget antal straffeankesager ved landsretter, hvilket isoleret set er en udfordring.

2.4.3. Procesbevillingsnævnet²

Procesbevillingsnævnet behandler i afdelingen for appeltilladelser ansøgninger om appeltilladelse til landsretten og til Højesteret i civile sager og i straffesager. Pr. 1. april 2019 blev der etableret en ny afdeling for appeltilladelser til landsretten vedrørende familierettens afgørelser. Procesbevillingsnævnets afdeling for fri proces behandler klager over Civilstyrelsens afslag på fri proces mv.

2.4.3.1 Målopfyldelse

I 2019 var det Procesbevillingsnævnets mål, at den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i nævnets afdeling for appeltilladelser ikke oversteg 8-10 uger. I nævnets to øvrige afdelinger var målet, at den gennemsnitlige sagsbehandlingstid ikke oversteg 6-8 uger. I tabel 2.7 ses den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i sager om appeltilladelser og fri proces i forhold til de fastlagte mål.

Tabel 2.7. Målopfyldelse for Procesbevillingsnævnets sagsbehandlingstider.

Sagsbehandlingstider	Mål for gennemsnitlig sagsbehandlingstid	Resultat 2019
Appeltilladelser	8-10 uger	10,3 uger
Appeltilladelser (familieretten)	6-8 uger	6,3 uger
Fri proces	6-8 uger	9,6 uger

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for behandling af ansøgninger om appeltilladelser var 10,3 uger i 2019. Det svarer til en forbedring på 1,1 uger sammenlignet med 2018, hvor den gennemsnitlige sagsbehandlingstid var 11,4 uger.

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for behandling af ansøgninger om appeltilladelser til landsretten vedrørende familierettens afgørelser var 6,3 uger i 2019.

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for behandlingen af klager over Civilstyrelsens afslag på fri proces var 9,6 uger i 2019. Det svarer til en stigning på 3,8 uger sammenlignet med 2018, hvor den gennemsnitlige sagsbehandlingstid var 5,8 uger.

Det har været Procesbevillingsnævnets mål de senere år, at der skal afsluttes mindst 135 sager pr. årsværk. I 2019 afsluttede nævnet 135 sager pr. årsværk.

2.4.3.2 Analyse og uddybende bemærkninger om målopfyldelsen

I 2019 modtog nævnets afdeling for appeltilladelser 2.603 ansøgninger om appeltilladelse. Dette er 366 flere end i 2018, hvor afdelingen modtog 2.237 sager. I 2019 – dvs. i perioden fra efter ikrafttrædelsen af familieretsreformen den 1. april og året ud – modtog nævnets afdeling for appeltilladelser til landsretten vedrørende familierettens afgørelser 173 sager. I 2019 modtog nævnets afdeling for fri proces 892 klager over afslag på fri proces. Dette er 230 flere end i 2018, hvor afdelingen modtog 662 sager.

Procesbevillingsnævnet i alt afsluttet 3.480 sager i 2019. Dette er 665 flere end i 2018, hvor

² Procesbevillingsnævnet udgiver en årsberetning i juni, hvor der redegøres nærmere for Procesbevillingsnævnets virksomhed. Årsberetningerne kan ses på Procesbevillingsnævnets [hjemmeside](#).

Procesbevillingsnævnet i alt afsluttede 2.815 sager.

Procesbevillingsnævnets årsværksforbrug i 2019 er lidt højere end i de foregående år. Produktiviteten pr. medarbejder er steget fra 2018 til 2019, jf. tabel 2.8.

Tabel 2.8. Udviklingen i antal afsluttede sager pr. årsværk 2015-2019.

Antal sager og årsværk	2015	2016	2017	2018	2019
Antal afsluttede sager ¹	3.410	3.345	3.219	2.815	3.480
Antal årsværk	24,0	24,3	24,0	24,4	25,8
Antal afsluttede sager pr. årsværk ²	142	138	134	115	135

Note 1: Antal afsluttede sager indeholder både afsluttede sager om appeltilladelse og fri proces, men ikke afsluttede sager om anmodning om genoptagelse og anmodninger om aktindsigt, der bliver behandlet på særskilte sager.

Note 2: Barselsorlov, langtidssygdом og anden orlov er trukket ud af årsværksforbruget.

2.5. Forventninger til det kommende år

2.5.1. Projekter i handlingsplanen mv.

Domstolene har udarbejdet en handlingsplan for 2020 på grundlag af strategien for 2019-2022. Der er i handlingsplanen fastlagt syv projekter, som skal understøtte realiseringen af strategiens mål og strategiske temaer. Projekterne fremgår af tabellen nedenfor.

Tabel 2.9. Oversigt over projekter i Danmarks Domstoles handlingsplan for 2020

PROJEKTER	PROJEKTPERIODE
1. Straffe- og skiftesystem	2018-2025
2. Fogedsystem	2018-2021
3. Sags- og dokumenthåndteringssystem (ESDH)	2018-2020
4. Domsdatabasen	2015-2021
5. DSI-levetidsforlængelse	2018-2020
6. Optimering af straffesagskæden	2018-2021
7. Ledelsesudvikling	2017-2020
8. Administrative samarbejder	2019-

Arbejdet med foranalyse vedrørende et nyt straffe- og skiftesystem vil fortsætte i 2020 med henblik på at kvalificere beslutningsgrundlaget, således at det kan blive forelagt for de bevilgende myndigheder for at tilvejebringe den nødvendige finansiering. Der vil også blive arbejdet videre med de løsninger, der skal sikre stabil drift og performance vedrørende Civilsystemet i de kommende år. Herudover forventes der implementeret en løsning, der sikrer indhegning og levetidsforlængelse af DSI-systemerne, ligesom domsdatabasen også forventes at gå i pilotforsøg. Endelig er det målet at overgå til et nyt sags- og dokumenthåndteringssystem ved såvel retterne som Domstolsstyrelsen i 2020, ligesom arbejdet med videreudviklingen af fogedsystemet fortsætter.

Domstolene vil i 2020 også fortsat bidrage til projekter på Justitsministeriets område. Endelig forventes ledelsesudviklingsprojektet afsluttet.

2.5.2. Forventninger til domstolenes økonomi

Danmarks Domstole havde i 2019 et merforbrug på 23,4 mio. kr. på de fire hovedkonti med driftsbevillinger. Merforbruget finansieres af domstolenes opsparing. Merforbruget svarer til 1,2 pct. af de ordinære driftsindtægter.

Tabel 2.10. Forventninger til det kommende år

Mio. kr.	Regnskab 2019	Grundbudget 2020
Bevilling og øvrige indtægter	-1.967,3	-2.007,0
Udgifter	1.990,7	2.021,8
Resultat	23,4	14,8

I 2020 budgetteres under de fire hovedkonti med driftsbevillinger med samlede udgifter, der overstiger bevillingen og øvrige indtægter med 14,8 mio. kr. Merforbruget anvendes bl.a. til at finansiere udgifter forbundet med behandling af de familieretlige sager samt øgede udgifter til AES-bidrag. Underskuddet finansieres ved brug af domstolenes akkumulerede overskud samt en tillægsbevilling vedrørende AES-bidraget.

3. Regnskab

I dette kapitel redegøres for Danmarks Domstoles ressourceforbrug i finansåret 2019. I afsnit 3.2. og 3.3. aflægges en samlet resultatopgørelse og balance for Danmarks Domstole, som omfatter følgende driftskonti: 11.41.01. Domstolsstyrelsen, 11.41.02. Retterne, 11.41.04. Procesbevillingsnævnet og 11.41.05. Tinglysningen.

Afsnit 3.4. til 3.6. viser endvidere udviklingen i egenkapital, likviditetsordning samt opfølgning på lønsumsloft. I afsnit 3.7 aflægges bevillingsregnskab for alle hovedkonti under §11.4. Retsvæsenet.

Der er i kapitel 3 anvendt data fra Statens Koncern System og Navision Stat.

3.1. Anvendt regnskabspraksis

Der henvises til bilag 4 for en beskrivelse af anvendt regnskabspraksis.

3.2. Resultatopgørelse mv.

Årets resultat blev et underskud på 23,4 mio. kr., jf. tabel 3.1. Underskuddet finansieres af domstolenes samlede opsparing.

De ordinære driftsindtægter, hvoraf hovedparten udgøres af nettoudgiftsbevillingen, er på 1.956 mio. kr. Den indtægtsførte bevilling er fra 2018 til 2019 steget med 56,4 mio. kr., hvilket skyldes den almindelige pris- og lønopregning samt tilførslen af nye opgaver til retterne, bl.a. i forbindelse med de ændrede regler om behandling af de familieretlige sager samt etablering af ungdomskriminalitetsnævn.

Personaleomkostningerne er på 1.296,9 mio. kr. og udgør ca. 65 pct. af de samlede ordinære driftsomkostninger. Personaleomkostningerne er steget med 63,4 mio. kr. svarende til en stigning på ca. 5 pct. Stigningen i personaleomkostningerne skyldes – foruden de almindelige overenskomstmæssige reguleringer – en tilgang af nye opgaver, som har medført et stigende årsværksforbrug.

Afskrivningerne er faldet fra 50,1 mio. kr. i 2018 til 44,8 mio. kr. i 2019. Afskrivningerne afspejler bl.a tidligere års investeringer i videokonferenceudstyr, udskiftning af pc-udstyr samt Civilsystemet. De faldende afskrivninger skyldes bl.a., at afskrivningerne på udskiftning af pc-udstyr er tilendebragt.

Andre ordinære driftsomkostninger beløber sig til 320,4 mio. kr., som er på niveau med sidste år. Udviklingen i de ordinære driftsomkostninger afspejler stigende udgifter til it-drift og udvikling, mens udgifter til bygningsvedligeholdelse er faldet markant.

Domstolene har i 2019 haft driftsindtægter på 9,2 mio. kr., som primært stammer fra retternes behandling af sager, f.eks. efter konkurslovens § 153 og 154, skiftelovens § 10, stk. 2, og § 45, stk. 2, m.v. Indtægterne tilfalder statskassen og kan efter de nuværende budgetregler anvendes af domstolene.

Tabel 3.1. Resultatopgørelse - Danmarks Domstole

Resultatopgørelse (mio. kr.)	R 2018	R 2019	B 2020
Ordinære driftsindtægter			
Bevilling	-1.899,1	-1.955,5	-1.996,7
Salg af varer og tjenesteydelser	-0,5	-0,5	-0,5
Eksternt salg af varer og tjenester	-0,5	-0,5	-0,5
Internt salg af varer og tjenester			
Ordinære driftsindtægter i alt	-1.899,6	-1.956,0	-1.997,2
Ordinære driftsomkostninger			
Forbrugsomkostninger			
Husleje	307,1	309,7	313,4
Forbrugsomkostninger i alt	307,1	309,7	313,4
Personaleomkostninger			
Lønninger	1.118,9	1.179,3	1.212,3
Pension	160,3	167,5	173,0
Lønrefusion	-48,4	-51,7	-50,0
Andre personaleomkostninger	2,7	1,9	1,7
Personaleomkostninger i alt	1.233,5	1.296,9	1.337,0
Af- og nedskrivninger	50,1	44,8	35,2
Internt køb af varer og tjenesteydelser	8,5	10,0	10,0
Andre ordinære driftsomkostninger	323,7	320,4	317,5
Ordinære driftsomkostninger i alt	1.922,8	1.981,8	2.013,1
Resultat af ordinær drift	23,3	25,9	15,9
Andre driftsposter			
Andre driftsindtægter	-8,6	-9,2	-9,0
Andre driftsomkostninger	0,0	0,0	0,0
Resultat før finansielle poster	14,6	16,7	6,9
Finansielle poster			
Finansielle indtægter	-2,0	-2,1	-1,8
Finansielle omkostninger	9,3	8,8	9,7
Resultat før ekstraordinære poster	21,9	23,4	14,8
Ekstraordinære poster	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	21,9	23,4	14,8

Budgettet for 2020 svarer til grundbudgettet for Danmarks Domstole udarbejdet i december måned og viser et merforbrug på ca. 15 mio. kr., idet der fortsat budgetteres med ekstraordinære midler til retterne som følge af implementeringen af familieretten pr. 1. april 2019. Efter udarbejdelsen af grundbudgetterne for 2020 er der indgået en aftale om tilførelse af øgede midler til domstolene til brug for håndtering af en række it-opgaver. Underskuddet finansieres af domstolenes opsparing.

Resultatdisponering

Årets resultat på -23,4 mio. kr. er finansieret af det overførte overskud, jf. tabel 3.2.

Tabel 3.2. Resultatdisponering

Mio. kr.	2017	2018	2019
Disponeret til overført overskud	-13,4	21,9	23,4

3.3. Balance

I tabel 3.3 er balancen pr. 31. december 2019 opstillet. Balancen er samlet for Danmarks Domstole og viser aktiver og passiver for i alt 959,9 mio. kr. mod 973,2 mio. kr. ultimo 2018. Udviklingen skyldes dels en mindre stigning i anlægsaktiver og i kortfristet gæld, dels et fald i egenkapitalen som følge af årets resultat samt et fald i omsætningsaktiverne.

Tabel 3.3. Balance for Danmarks Domstole 2019

Note	Aktiver (mio. kr.)	2018	2019	Note	Passiver (mio. kr.)	2018	2019
	Anlægsaktiver				Egenkapital		
1	Immaterielle anlægsaktiver				Startkapital	29,2	29,2
	Færdiggjorte udviklingsprojekter	112,5	102,7		Reserveret egenkapital		
	Erhvervede koncessioner m.v.	0,8	0,2				
	Udviklingsprojekter under opførelse	0,5	12,0		Overført overskud	97,1	73,7
	Immaterielle anlægsaktiver i alt	113,8	115,0		Egenkapital i alt	126,3	103,0
2	Materielle anlægsaktiver				Hensættelser	29,3	29,1
	Grunde, arealer og bygninger	15,1	14,6				
	Infrastruktur				Langfristede gældsposter		
	Produktionsanlæg og maskiner				FF4 Langfristet gæld	151,4	132,6
	Transportmateriel	1,2	0,9		FF6 Bygge og IT-kredit		
	Inventar og it-udstyr	15,1	18,7				
	Igangværende arbejder for egen regning	0,0	3,7		Prioritetsgæld		
	Materielle anlægsaktiver i alt	31,4	37,9		Anden langfristet gæld		
	Finansielle anlægsaktiver				Statsgæld		
	Statsforskrivning	29,2	29,2		Langfristet gæld i alt	151,4	132,6
	Anlægsaktiver i alt	174,4	182,1				
	Omsætningsaktiver				Kortfristede gældsposter		
	Tilgodehavender	42,9	-39,1		Leverandører af varer og tjenesteydelser	57,8	59,7
	Periodeafgrænsningsposter	20,8	30,1		Anden kortfristet gæld	444,4	460,4
	Likvide beholdninger				Skyldige feriepenge	163,0	173,9
	FF5 Uforrentet konto	305,1	310,0		Periodeafgrænsningsposter	0,8	1,3
	FF7 Finansieringskonto	349,8	291,1		Kortfristet gæld i alt	666,1	695,2
	Andre likvider	80,1	185,7				
	Likvide beholdninger i alt	735,1	786,8				
	Omsætningsaktiver i alt	798,8	777,8		Gæld i alt	817,5	827,8
	Aktiver i alt	973,2	959,9		Passiver i alt	973,2	959,9

Der henvises endvidere til note 3 i kapitel 4 om eventuel forpligtelser

Balancens aktiver

De immaterielle anlægsaktiver er ultimo 2019 på 115 mio. kr., hvoraf færdiggjorte it-udviklingsprojekter udgør 102,7 mio. kr. De færdiggjorte it-projekter består bl.a. af Civilsystemet tillige med andre systemer, der understøtter retternes sagsbehandling. De materielle anlægsaktiver er på 37,9 mio. kr. De samlede anlægsaktiver er steget fra 174,4 mio. kr. til 182,1 mio. kr. Der henvises i øvrigt til note 1 og 2 i kap. 4.

Omsætningsaktiverne består hovedsageligt af likvide beholdninger, udestående afgiftsbeløb, momsrefusion samt forudbetalte poster.

Balancens passiver

Det akkumulerede overførte overskud er på 73,7 mio. kr. ultimo 2019.

Der er i balancen hensættelser for 29,1 mio. kr., som hovedsagelig vedrører hensættelser til reetablering af lejemål ved evt. fraflytning samt en mindre personalemæssig hensættelse.

De to store balanceposter likvide beholdninger (aktiver) og anden kortfristet gæld (passiver, kortfristede gældsposter) udgøres primært af indbetalinger for december 2019 af bo- og tinglysningsafgifter. Domstolsstyrelsen modtager afgifterne løbende fra retterne, men der kan ikke afregnes til Skatteministeriet (§ 38) før i begyndelsen af den efterfølgende måned i nyt år. I forbindelse med årsskiftet vil det tidligst ske primo januar 2020, da retternes regnskabstal for december først registreres i Navision Stat umiddelbart efter regnskabsafslutningen ved retterne pr. 31. december.

3.4. Egenkapitalforklaring

Egenkapitalens sammensætning består af startkapital og overført overskud.

Tabel 3.4. Egenkapitalforklaring

Egenkapital primo	2018	2019
Startkapital primo	-29,2	-29,2
Startkapital ultimo	-29,2	-29,2
Overført overskud primo	-119,0	-97,1
+ Overført fra årets resultat	21,9	23,4
Overført overskud ultimo	-97,1	-73,7
Egenkapital ultimo	-126,3	-103,0

Ved udgangen af 2018 var det videreførte overskud på 97,1 mio. kr. Årets negative resultat på 23,4 mio. kr. reducerer det videreførte overskud til 73,7 mio. kr. Sammen med startkapitalen på 29,2 mio. kr. udgør domstolenes egenkapital 103 mio. kr.

3.5. Likviditet og låneramme

I 2019 blev 72 pct. af lånerammen udnyttet, jf. tabel 3.5.a. Trækket på lånerammen vedrører primært investeringer i nye it-systemer, som understøtter retternes sagsbehandling, herunder Civilsystem samt investeringer i fx nyt netværk. Investeringer i nye bygningsmæssige løsninger udgør en mindre del.

Tabel 3.5.a. Udnyttelse af låneramme

Mio. kr.	2019
Summen af immaterielle og materielle anlægsaktiver	152,8
Låneramme på FL 2019	211,5
Udnyttelsesgrad i pct.	72 pct.

Tabel 3.5.b. Likviditetsoversigt

Likviditetsoversigt	mio. kr.
FF4	
Samlede anlægsaktiver	152,8
Saldo FF4 konto	132,6
Beløb til overførsel i 2020	20,2
FF5	
Nettoomsætningsaktiver i alt	288,2
Saldo FF5 konto	310,0
Beløb til overførsel i 2020	-21,8

Ved årsafslutningen er der i supplementsperioden en række bevægelser på balancen, hvoraf den afledte likviditetsoverførsel efter disponeringsreglerne først kan ske i 2020. Disse omflytninger fremgår af tabel 3.5.b. Flytning af likviditet foretages både for FF4s og FF5s vedkommende ved udgangen af januar 2020.

Domstolsstyrelsen har dispensation til at blande midler omfattet af likviditetsordningen med midler, der ikke er omfattet. Dispensationsordningen tilsigter, at likviditetsordningen på domstolsområdet administreres så tæt på reglerne som muligt. Aftalen med Moderniseringsstyrelsen er senest revideret i december 2013.

3.6. Opfølgning på lønsumsloft

For hver af de fire driftskonti under Danmarks Domstole er lønforbruget i tabel 3.6 sammenholdt med lønsumsloftet. Det samlede lønforbrug i 2019 er på 1.295,5 mio. kr., mens årets lønsumsbevillinger er på samlet 1.295,9 mio. kr. Den akkumulerede opsparring af lønsum stiger således med samlet 0,4 mio. kr. Særligt for hovedkonto 11.41.02. retterne skal det bemærkes, at overskuddet på lønsum modsvares af et større underskud på øvrig drift.

Tabel 3.6. Opsparing lønsum 2019

Hovedkonto (mio. kr.)	11.41.01	11.41.02	11.41.04	11.41.05
Lønsumsloft FL	73,4	1.157,9	17,8	44,9
Lønsumsloft inkl. TB/aktstykker	73,4	1.159,8	17,8	44,9
Lønforbrug under lønsumsloft	73,0	1.165,7	18,1	38,7
Årets resultat	0,4	-5,9	-0,3	6,2
Akk. opsparring ultimo 2018	4,6	143,6	1,1	15,4
Akk. opsparring ultimo 2019	5,0	137,8	0,8	21,6

3.7. Bevillingsregnskab

Bevillingsregnskabet for Danmarks Domstoles 4 driftskonti samt de udgiftsbaserede konti fremgår af tabel 3.7.

Tabel 3.7. Bevillingsregnskab

Hovedkonto	Navn	Bevillingstype	Mio. kr.	Bevilling	Regnskab	Afvigelse	Videreførelse Ultimo 2019
11.41.01	Domstolsstyrelsen	Driftsbevilling	Udgifter	94,7	96,8	2,1	5,9
			Indtægter	-1,6	-2,6	-1,0	
11.41.02	Retterne	Driftsbevilling	Udgifter	1.769,6	1.805,7	36,1	-26,7
			Indtægter	-5,5	-9,2	-3,7	
11.41.04	Procesbevillingsnævnet	Driftsbevilling	Udgifter	22,3	22,7	0,4	0,4
			Indtægter				
11.41.05	Tinglysningen	Driftsbevilling	Udgifter	76,2	65,5	-10,7	94,0
			Indtægter	-0,2	0	0,2	
11.42.01	Sagsgodtgørelse	Driftsbevilling	Udgifter	94,3	107,8	13,5	
			Indtægter				
11.42.02	Fri proces	Lovbunden	Udgifter	489,3	545,1	55,8	
			Indtægter				
11.42.03	Erstatninger m.v.	Anden bevilling	Udgifter	3,3	0,5	-2,8	
			Indtægter				
11.43.01	Retsafgifter	Anden bevilling	Udgifter				
			Indtægter	-427,0	-454,6	-27,6	

Regnskabsmæssige forklaringer:**§11.41.01. Domstolsstyrelsen (driftsbevilling)**

På udgiftssiden er der en afvigelse på 2,1 mio. kr. svarende til to pct., hvilket skyldes en større hensættelse til feriepengeforpligtigelsen. På indtægtssiden er der opnået merindtægter på en mio. kr., hvoraf ekstraordinære indtægter på ca. 0,5 mio. kr. stammer fra Egmontfonden. Indtægterne finansierer tilsvarende udgifter på udgiftssiden. Projektet vedrører udvikling af en samarbejdsmodel for retternes løsning af forældres tvister om børn med særlig fokus på børnenes trivsel. Årets resultat blev et underskud på 1,1 mio. kr.

§11.41.02. Retterne (driftsbevilling)

Afvigelsen på udgiftssiden er på ca. 36 mio. kr. svarende til ca. to pct. Merforbruget skyldes bl.a. øget forbrug af opsparing til finansiering af udgifter i forbindelse med implementering af familieretten samt øgede udgifter til en række it-opgaver. Afvigelsen på indtægtssiden skyldes primært ekstraordinære indtægter som led i behandlingen af sager efter f.eks. konkurslovens § 153 og 154, skiftelovens § 10, stk. 2, og § 45, stk. 2, m.v.

§11.41.04. Procesbevillingsnævnet (driftsbevilling)

På udgiftssiden er der et merforbrug på 0,4 mio. kr. svarende til en afvigelse på ca. to pct. Afvigelsen giver ikke anledning til bemærkninger.

§11.41.05. Tinglysning (driftsbevilling)

Årets resultat blev et overskud på 10,5 mio. kr. Afvigelsen på udgiftssiden skyldes generelt lavere udgifter til drift og vedligeholdelse af det digitale tinglysningssystem.

§11.42.01. Sagsgodtgørelse (anden bevilling)

Afvigelsen mellem bevilling og regnskab er et merforbrug på 13,5 mio. kr. svarende til ca. 14 pct. Domstolsstyrelsen har hjemmel til af afholde udgifter ud over bevillingen. Udgifterne i 2019 er på 107,8 mio. kr., hvilket er en stigning på 6,6 mio. kr. sammenlignet med 2018. Stigningen fra 2018 til 2019 skyldes primært en stigning i udgifterne til tolke og til bisidder og vidner i Grønland.

§11.42.02. Fri proces og udgift til advokathjælp (lovbunden bevilling)

Afvigelsen mellem bevilling og regnskab er et merforbrug på 55,8 mio. kr. svarende til en afvigelse på 11 pct. Særlig omkostninger til advokatbistand m.v. i civile sager er steget sammenlignet med 2018, men også udgifter til advokatbistand m.v. i konkurssager og i sager om likvidering af selskaber er steget markant i 2019.

§11.42.03. Erstatninger (anden bevilling)

Der er et mindreforbrug på 2,8 mio. kr. Mindreforbruget skyldes, at domstolene i 2019 kun har udbetalt erstatning i et meget lille antal sager. De samlede erstatninger beløb sig til 0,5 mio. kr.

§11.43.01. Retsafgifter m.v. (indtægter)

Afvigelsen er på 27,6 mio. kr. svarende til 11 pct. Retsafgifterne er steget med 20,6 mio. kr. fra 2018 til 2019, og stigningen har været størst inden for de civile sager og for skiftesager.

4. Bilag

4.1. Anvendt regnskabspraksis

Danmarks Domstole har ikke ændret regnskabspraksis siden aflæggelsen af åbningsbalancen i juni 2005. Åbningsbalancen er udarbejdet i overensstemmelse med aktstykke 163 af 24. juni 2004 samt Moderniseringsstyrelsens procesvejledninger 1-5. De regnskabsmæssige registreringer følger Regnskabsbekendtgørelsen og Finansministeriets Økonomisk Administrative Vejledning. Regnskabet er udarbejdet på grundlag af data fra Navision Stat og Statens Koncern System.

Årsrapporten er udarbejdet efter de regnskabsprincipper, der anvendes i staten for omkostnings-baserede regnskaber og bevillinger. Dog har Domstolsstyrelsen siden 2007 haft dispensation fra ordningen vedr. selvstændig likviditet, idet der for virksomheden, Danmarks Domstole, sker en sammenblanding af likvide midler fra hovedkonti, som er omfattet af ordningen om selvstændig likviditet, og fra hovedkonti, som ikke er omfattet af ordningen. Likviditeten afregnes månedsvis med Moderniseringsstyrelsen efter aftale.

Herudover har Domstolsstyrelsen følgende dispensationer fra Moderniseringsstyrelsen:

- Inventar og tjenestebiler saldoafskrives ved retterne.
- Indretning af nye retssale afskrives linært over 10 år efter reglerne om særindretning af lejede lokaler.
- Domstolsstyrelsen straksafskrives i henhold til Moderniseringsstyrelsens vejledning om håndtering af it-bunker som udgangspunkt alt it-udstyr under 50.000 kr. Dog afskrives større engangsinvesteringer, jf. regnskabsinstruks for Domstolsstyrelsen.
- Fra 2010 og frem hensættes der midler til reetablering og istandsættelse af lejemål i forbindelse med fraflytning efter lejekontraktens uopsigelsesperiode.
- Domstolsstyrelsen anvendte ikke principperne om anlægsløn i forbindelse med it-udviklingsprojektet til civile sager (JFS-civil). Udviklingsprojektet blev igangsat ved aktstykke 118 af 30. april 2009, og anlægsløn indgik ikke som en del af den oprindelige businesscase. Projektet er afsluttet i 2016. For fremtidige it-udviklingsprojekter vil principperne om anlægsløn blive anvendt.

Domstolsstyrelsens opgørelse af generelle fællesomkostninger fraviger vejledningen om *Regnskabsregistrering af generelle fællesomkostninger*. Ifølge det andet princip i vejledningen skal alle i lønramme 38/løngruppe 2 og op medregnes som generelle fællesomkostninger. Domstolsstyrelsen fraviger dette princip, da dommerne, som bidrager til domstolenes udadrettede finanslovsformål, ellers ville blive medregnet som generelle fællesomkostninger. Det fremgår endvidere af vejledningen, at udgifter til husleje, varme, el og porto skal medregnes som generelle fællesomkostninger. Domstolsstyrelsen medregner ikke den andel af disse omkostninger, som kan henføres til de udadrettede finanslovsformål. Domstolsstyrelsen henfører således den andel af de bygningsmæssige omkostninger, som vedrører de brugerrettede arealer, deriblandt retssalene, til de udadrettede finanslovsformål. De områder, hvor Domstolsstyrelsen fraviger principperne, er i overensstemmelse med Moderniseringsstyrelsens vejledning *Indplacering af generelle fællesomkostninger eller ej* fra maj 2016.

Domstolsstyrelsen har med virkning fra februar 2019 ændret konteringspraksis for kontiene tilknyttet hovedkonto 11.42.02. Fri proces og udgifter til advokathjælp. Baggrunden herfor er et ønske om bedre mulighed for at følge udviklingen af omkostningerne mere detaljeret. Ændringen har medført, at navngivningen af kontiene 46.54 i Navision er ændret, hvorfor det er nødvendigt at anvende en kontobro til opgørelse af historiske data.

4.2. Noter til resultatopgørelsen og balance

Domstolsstyrelsen har ingen noter til resultatopgørelsen, idet personaleoplysninger fremgår af tabel 2.1. I henhold til vejledningen skal der udarbejdes noter til immaterielle anlægsaktiver og materielle anlægsaktiver samt supplerende noter, hvis det er nødvendigt for forståelsen af regnskabet. Domstolsstyrelsen har på den baggrund tilføjet en note om eventualforpligtelser. Noterne til balancen aflægges under ét for Danmarks Domstole.

Tabel 4.1. Note 1 Immaterielle anlægsaktiver

Kr.	Færdiggjorte udviklingsprojekter	Erhvervede koncessioner, patenter, licenser mv.	Udviklingsprojekter under udførelse	I alt
Kostpris	340.305.147	32.329.810	15.542.265	388.177.221
Primokorrektioner og flytning ml. bogføringskredse				
Tilgang	21.909.508	0	29.597.007	51.506.515
Afgang		0	-18.117.888	-18.117.888
Kostpris pr. 31.12.2019	362.214.655	32.329.810	27.021.383	421.565.848
Akkumulerede afskrivninger	-258.831.345	-32.095.497	0	-290.926.842
Akkumulerede nedskrivninger	-682.385	0	-15.002.809	-15.685.194
Akkumulerede af- og nedskrivninger 31.12.2019	-259.513.730	-32.095.497	-15.002.809	-306.612.036
Regnskabsmæssig værdi pr. 31.12.2019	102.700.924,79	234.312,50	12.018.574,00	114.953.811,29
Årets afskrivninger	-31.726.152	-549.984	0	-32.276.136
Årets nedskrivninger	0	0		0
Årets af- og nedskrivninger 2019	-31.726.152	-549.984	0	-32.276.136
Afskrivningsperiode	8 år	3 år		

Tabel 4.2. Note 2: Materielle anlægsaktiver

Kr.	Grunde, arealer og bygninger ¹	Transport-materiel	Inventar og it-udstyr	I alt
Kostpris	33.009.690	5.270.997	163.579.019	201.859.706
Primokorrektioner og flytning ml. bogføringskredse				
Tilgang	1.915.931	127.069	13.319.216	15.362.216
Afgang		-35.975	0	-35.975
Kostpris pr 31.12.2019	34.925.621	5.362.091	176.898.235	217.185.947
Akkumulerede afskrivninger	-20.312.306	-4.479.174	-156.416.650	-181.208.131
Akkumulerede nedskrivninger			-1.798.919	-1.798.919
Akkumulerede af- og nedskrivninger 31.12.2019	-20.312.306	-4.479.174	-158.215.569	-183.007.050
Regnskabsmæssig værdi pr. 31.12.2019	14.613.314,72	882.916,50	18.682.665,91	34.178.897,13
Årets afskrivninger	-2.396.645	-368.665	-9.748.088	-12.513.398
Årets nedskrivninger			0	0
Årets af- og nedskrivninger	-2.396.645	-368.665	-9.748.088	-12.513.398
Afskrivningsperiode	10 år	5 år	3/5 år	

Note 1. Indretning af retssale.

Kr.	Igangværende arbejder for egen regning
Primosaldo pr 1. januar 2019	-
Tilgang	15.880.902
Afgang	-12.166.185
Overført til færdige materielle anlægsaktiver	0
Kostpris pr. 31.12.2019	3.714.717

Note 3. Hensættelser

Kr.	Primo 2019	Årets bevægelser	Ultimo 2019
Reetablering af bygninger	25.698.361	1.323.184	27.021.545
Rådighedsløn til tjenestemænd	3.395.390	-1.612.332	1.783.058
Restløn og frivillig fratræden	249.986	50.036	300.022
I alt	29.343.738	-239.112	29.104.625

Note 4. Eventualforpligtigelser

Gruppesagsmål om den digitale tinglysning. Der blev i 2011 anlagt et gruppesøgsmål om den digitale tinglysning mod Domstolsstyrelsen, hvor der blev rejst krav om erstatning som følge af de

forlængede sagsbehandlingstider, der var i Tinglysningssretten i forbindelse med digitaliseringen af tinglysningen i 2009. Østre Landsret afsagde dom i gruppesøgsmålet den 27. maj 2019, hvor Domstolsstyrelsen blev frifundet. Dommen blev efterfølgende anket til Højesteret. Ankesagen er berammet til hovedforhandling den 17. og 20. april 2020. Der er derudover anlagt 10 individuelle sager af erhvervsdrivende i løbet af 2013 og 2014, hvoraf den ene sag er forligt. Erhvervssagerne behandles af Østre Landsret i 1. instans og er udsat indtil Højesteret afsiger dom i gruppesøgsmålet.

Potentielt sagsanlæg mod leverandør af it-system. Et nyt it-system, der er udviklet for Domstolsstyrelsen, har løbende vist sig at lide af performanceproblemer, der udfordrer brugen af systemet. Det er Domstolsstyrelsens opfattelse, at kvalitetsniveauet af it-systemet er lavere end, hvad Domstolsstyrelsen kunne forvente, samt at leverandøren derfor ikke har levet op til kontrakten, herunder god it-skik. Domstolsstyrelsen er ved afklare, om der kan gøres krav gældende overfor leverandøren, og det kan potentielt føre til en stævning mod leverandøren.

4.3. Indtægtsdækket virksomhed

Danmarks Domstole har ikke indtægtsdækket virksomhed.

4.4. Gebyrfinansieret virksomhed

Danmarks Domstole har ikke gebyrfinansieret virksomhed.

4.5. Tilskudsfinansierede aktiviteter

Danmarks Domstole har ikke tilskudsfinansierede aktiviteter.

4.6. Forelagte investeringer

Domstolsstyrelsen har ingen større igangværende eller afsluttede udviklingsprojekter, som har været forelagt Finansudvalget.

4.7. It-omkostninger

I tabel 4.3 er it-omkostningerne i 2019 for Danmarks Domstole opgjort.

Tabel 4.3. It-omkostninger 2019

	Mio. kr.
Interne personaleomkostninger til it ¹	38,0
It-systemdrift ²	68,8
It-vedligehold ²	21,1
It-udviklingsomkostninger	55,4
Udgifter til it-varer til forbrug	10,5
I alt	193,9

Note 1: De interne personaleomkostninger til it er anslået efter et konkret skøn og tager udgangspunkt i bevillingsårsværk. Opgørelsen er ekskl. generel ledelse.

Note 2: Udgifter bogført på indkøbskategorier ved retternes kassesystem er opgjort manuelt og tillagt de registrerede udgifter i SKS.